

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanju naj se nlagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O slovesnem odkritji spomenika VALENTINU VODNIKU.

Rodu slovenskemu dan zazóril najslávnejše zmage:
Sam je ob svojih močeh dvignil se kvišku na luč!
Veke in veke prežil, oblastnim služabnik narodom,
Jarem nasilstva nosé ovče-kroták je Sloven;
Bede ga reši nebo, duhá prebudí mu srčnosti,
Jarma žulečega prost sam si je zopet gospod.
Bôjnega jékla ni déd slovenski vihtl za vladarstvo,
Ali po lèvje srdit rôjstvena branil je tlá.
Pótomci vredni smo mi umrših pradedov-junakov,
„Vera in cesar in dom“ gêslo veljá tudi nam.
Svojim na svojih nam tleh utriplje srcé od ponosa:
Mali Slovenije rod dûševno je zmagovit.
Dôkaj blestí se imen iz listov povestnice naše,
Sléharni zemlje rodov dike jih svoje bi zval.
Jednemu genijev teh hvaležni je národ Slovénov,
Pôznim zanamcem na vzor zgradil čestí spomenisk.
Kômu neznano pri nas imé li očeta **Vodnika**,
Ljubljenca divnih modríc, svojih prvaka je let?
Mnoga rojákom za njim že zvezda sijala svetlejša,
Vender poznejše zlatil prve je sestre odsév.
Strune Vodníkove glas, dramflo, veselje, tolažbo,
Národ je slušal zavzet, pesniku hvalo dajóč,
Slišal iz njega je ust domače dežele usodo,
Vdfhnil mu on je krepóst, da ne obupaj nikdár.
Da, ne obupaj, Slovén, če hipno se skrije ti sreča,
Vnémliji Vodníkov te duh, hôdi junaški **naprej!**
Trudov si svojih dozdaj učakal vesele plodove,
Orji in sèj in požél blágoslov bodeš stotér.
Ako povzdígi domú žrtvujemo dušne krepósti,
Ako ljubezen srcá zvéstvo ohranjamo zánj:
Trajnejši naše dokaz slavitve je mojstra Vodnika,
Nego sta marmor in brón, času begóčemu plén.

Jos. Cimperman.

Ob razkritiji Vodnikovega spomenika.

S—c. Kako mora slepcu, kojemu dobrotna zdravniška roka mréno sname, biti pri srci, ko prvikrat pogleda v mili, lepi svet! Solnce, gaj in polje, krasni svet ob dnevu in mrak in mesečina, tihi, mirni ponočni svet, kako lepa morata biti takemu novorejencu!

Tema je bila še po našem slovenskem ozemlji, ko se je v Šiški pri Ljubljani rodil naš Valentin Vodnik. Še so rožljale tedaj verige na rokah naših pradedov, še so se isti pokladali na klado v gradovih na naši zemlji, še je oddajal naš ratar najlepše svojega pridelka kot desetino, še je grozno posegovala odurna roka patrimonijalnega sodstva v pravno življenje naroda našega in še je bila naša obitelj na kmetih torišče vsem mogočim surovostim feudalne sisteme! Kaj je bil tedaj naš narod, kaj je več veljal tedanjemu surovemu, slovenstvo vladajočemu tujemu viteštvu naš ponizni, mirni poljedelec, nego črna živina? Kaj je bila tedaj Ljubljana, središče, srce tega naroda!

Vsemu svetu nepoznan bil je tedaj narod naš; navajen na teški jarem tlake in desetine; do pasje ponižnosti potlačeno to naše ljudstvo zaničeval je tujec, zaničeval domačin, ki je služil tujemu grashaku in glavno mesto temu narodu, Ljubljana je bila sedež vseh mogočih tujih bičev te uboge slovenske zemlje. Hlapčevski je bil tedaj naš jezik v mestih, le v našega kmeta ubogi bajti bil je gospodar, ali tudi tam je bič pel, ako milostljivost grashackova ni bila dobre volje, zaslišavši govor tlačanski.

Sto let, kaj pomenja število to, v razvijanji drugih narodov, koliko pa v razvoji naroda slovenskega od Vodnika počenši! Veliko, vse! — Tema je — na uho ti bije le rožljanje verig tlake in desetine, krčeviti vzdihi in škripanje z zobmi, najedenkrat se ti zasveti, najedenkrat slišiš pred vsem svetom mile domače glasove in dična, svetla prikazen v življenju naroda slovenskega, Valentin Vodnik, zgodnja danica našemu narodu stopiš pred naše ljudstvo! Kak lep je po tebi zopet naš slovenski svet!

Preišči zgodovino vseh narodov, take mile prikazni ne najdeš, kakor je ta mož v našem narodu! Kateri narod je toliko trpel, kolikor narodič naš? Nemški feudalizem držal je sicer vso osrednjo Evropo na kladi, ali Nemce je držal nemški rojak, Slovence tujec. —

Vodnikove pesni neso bile plod samotnega samostanskega človeka; mož je mislil na več desetletij naprej. „Ilirija ustan!“ Ustaj rod, zavedaj se, vrzi vse stran, kar te teži, pripravi pot jeziku svojemu, pribori gospodarstvo domačemu ljudstvu v domači lepi zemlji! To se sliši iz pesnij prvega tega našega pesnika. Prvi je on, ki tmino megla na duševnem obzorju slovenskega življenja razganja, prvi je Vodnik, ki z vso gorečnostjo velicega duha narod svoj na polno srce pritska, prvi je on, ki mu glasno, razločno na uho zakliče: Dani se, ustani, na delo, na duševni boj! —

Sto let, pa v Ljubljani, na najlepšem trgu sredi mesta stavijo hvaležni rojaki tebi dobrotni

mož spomenik. Ali je bilo Tvoje delo, ali je bila Tvoja ljubezen do Tvojega slovenskega naroda zastonj! — Kje smo bili Slovenci, ko si ti Vodnik mile oči obrnil na naše pradede, in kje smo zdaj! Ne dobre besede ne bi bil človek dal, da to naše ljudstvo še pride na noge. Stojimo zdaj na nogah, morebiti ne trdno še, pa tako, da nas ne morejo več v spanji zadaviti. V Ljubljani tebi pesniku „Ilirije oživljene“ stavimo spomenik, ki ga je mlad tvoj rojak, mlad umetnik z veliko gorečnostjo in uprav genialno izdelal. Okolu spomenika bode stalo razkritih glav moštvo, mnogobrojno razumništvo iz vseh slojev naše družbe in ženstvo, ono ženstvo, o katerem je jeden potomcev Tvojih pel: „In deklice naše so limbarja cvet, — So tenke ko jelka, njih usta so mēd!“ In tam pred Tvojim spomenikom stal bo najboljši cvet naroda, učeča se mladina in veličastno in milo glasila se bode slovenska pesen iz grl mladih in starejših naših pevcev, katere si Ti budil, Ti klical k domovinski poštenosti! —

Izvestno najlepši dan v dozdani zgodovini naši bode 30. dan junija 1889, to bode pravi narodni prazniki. Pozabljeno bode vse trpljenje, vse gorje v trdem boji za ohranitev narodnosti in s ponosom bodemo zrli na spomenik svojega prvega pesnika, na spomenik svojega preporoda.

Zatorej iskreno pozdravljeni Vi vsi, ki ste prihitali iz slovenskih pokrajin v belo naše središče, da se okolu spomenika Vodnikovega radujete z nami in da si ob tej impozantni slavnosti nabrete oduševljenja za nadaljnje delovanje!

Združite svoje glasove z našimi in vskliknite z dna srca:

Slava Vodniku!

Možem volilcem Ljubljanske okolice!

IZ Vrhniškega okraja [Izv. dop.]

Dva poslanca boste v kratkem volili v kranjski deželnemu zboru. Ker ste razumní možje, veste, kaj pomeni Vaša volilna pravica. Volili boste ne za-se, ne za Vaš okraj, ampak za deželo. Od Vas pričakuje dežela, da jej boste dali dobra zastopnika. Da, slovenski narod je pri tem udeležen, kajti samo v krajuškem deželnem zboru imamo Slovenci večino, pa tu moremo in moramo pokazati, da znamo sami sebe uspešno vladati in napredovati, kolikor to dopušča ustava. Zato pa naj skrbijo vse volitvene skupine, da pridejo sedaj v deželni zbor možje, ki so duševno kos tej deželni in narodni nalogi!

Kandidatov imate na izberi. Ali pa je vsak sposoben, je drugo vprašanje. Centralni volilni odbor Vam jednega priporača. Prejšnji Vaš poslanec je, in zato lahko sodite, koliko boste pomagali sebi in deželi, ako ga zopet volite. Težavnejše je pri drugih kandidatih. Nekateri so celo malo znani v javnosti, tako da bi jih morali voliti za poskušnjo, kar bi pa bilo zelo žalostno. Imejmo pred očmi resno — delo deželnega zборa in prezirajmo take kandidate!

Če Vam je res, možje volilci, na tem ležeče, da bodo Ljubljanski in Vrhniški okraj častno in verno zastopana, tedaj volite pred vsemi g. Ivanom Hribarjem. Tudi on je kandidat in to tak, da od

Pred stoletnico bilo je ime Vodnikovo širšemu občinstvu nepoznato, narodne veselice sploh ni bilo nobene in narod ni se kazal nikdar in nikjer v javnem življenji, kar je tem hujše uplivalo, ker so spomini na prekipečo dobo burnega 1848. I. že zdavnata obledeli. Tu pa je hkratu zablisknilo in presenečeni svet videl je strme, da je pod absolutističnim pepelom ostalo še nekoliko žive žrjavice.

Ne bil bi objektiven, ako bi trdil, da je Vodnikova stoletnica v obči bila je velikanska. A velika, da celo velikanska je bila z ozirom na tedanje razmere, prišla je nepričakovano in javila se tako sijajno, kakor Minerva iz Zenove glave. Da bodo čitatelji to bolje umeli, dovoljujem si na kratko kot očividec popisati takratno slavnost!

Nad črevlj debel sneg pokrival je na Svečnico 1858. I. cesto, ko smo rečeni dan popoludne korakali v Gorenjo Šiško, na nekdanji Vodnikov dom. Hiša bila je takrat znana in imenovana zaradi velikanske kamenite mize „Pri kamnati mizi“, ali pa pri „Žibertu“. Na stoletnice dan bila je lična hiša opeta z zelenjem in smerečjem in okrašena s trobojimi in drugimi zastavami in pred hišo bil je postavljen visok in lepo nakičen mlaj. Dekoracija izvršila sta večinoma gg. nožar Hofman, ki je živi, in tedanji kupčijski knjigovodja in priznani

njega dežela lahko kaj dobrega pričakuje. Če kandidate po tem sodite, kar so dosedaj bili in delali, potlej je g. Ivan Hribar mej vrednimi najbolj vreden, in lahko si mislite, da storite deželni in narodni reči uslugo, ako njega pošljete v deželni zbor!

Gospod Ivan Hribar je izza svojih mladih let neukročen delavec na polji javne narodne koristi. Odkar je v Ljubljani, vidimo ga skoro pri vsakem narodnem podjetju. Tu se odlikuje po lastnostih, ki so neizogibno potrebne deželnemu poslancu in to so: neupokojeno hrepenenje po boljšem, plodovitost v mislih, splošna izobraženost in zgovornost. Te lastnosti je osobito doslej razovedal v Ljubljanskem mestnem zastopu. Naša stolica ga v svoj zastop pošilja že od 1882. leta naprej in šteje ga mej svoje najboljše zastopnike. Izkazal se je moža, ki živo misli in je neutruden pri delu. Ponašal bi se lahko s tem in onim. Vodovod Ljubljanski, ki se upravlja, je n. pr. g. Hribar dognal do realizacije, ker je imel ves čas v rokah predsedništvo dotičnega odseka in ni dopustil, da bi se dela bila kdaj prerušila. Za mestno hranilnico je on že 1883. leta izdelal pravila in poslovni red. Kot predsednik olepševalnega odseka je izvel pot v Šiško in razširjenje Tivolskega parka, zaslug ima veliko tudi za novo vojašnico, potem da se pregozdi Tivolska gora in tako tudi za načrt novega tlača po Ljubljani, mesarskega mostu itd. Naštevam Vam vse to, možje volilci, ker ima za podobne kulturne reči skrbeti tudi deželni zbor, in ker je po vsej pravici pričakovati, da bode v tem oziru g. Ivan Hribar popolnoma na svojem mestu za deželo, ker se je že za stolno občino Ljubljansko pokazal tako vnetega, razumnega in delavnega, da ga zato visoko cenijo celo nasprotniki.

Smete torej, možje volilci, zaupati Svoje in deželne gmotne interese g. Ivanu Hribarju. On je veliko potoval po svetu, veliko se tudi učil, stoji že veliko let na čelu obsežnega finančno-gospodarskega zavoda, tako da ima bistro oko za narodno gospodarstvo naše dežele in ume razsojati pogoje zdravega napredka. In prepričani ste tudi lehko, da bode vedno stopal k Vam, povpraševat Vas za Vaše svete in želje. Mož, ki je nešteto prostovoljnih potov storil zdaj sem zdaj tja v različne pokrajine slovenske zaradi narodnih rečij, zaradi narodnih shodov in slavnostij, zaradi družbe sv. Cirila in Metoda, mož, ki je popeljal Slovence v Prago, v Djakovo, mož, ki je bil duša lanskim češkim praznikom v Ljubljani, ki je sedaj starosta „Sokola“, vodeč ga v bližino in daljavo, — tak mož obeta, da se bode držal svojih volilcev kakor zelena veja zdravega drevesa, da bode ž njimi vestno delal račune in proračune svojega političnega delovanje!

Vaše slovensko ime, Vaše politične pravice — možje volilci — branil Vam bo ta kandidat kakor najvolestnejši odvetnik. Nikdar še ni obmahaoval g. Ivan Hribar, in neustrašeno je dosedaj dobo za dobo stal, akoravno so mu že večkrat izpodkopavali tla. Pero je neprenehoma zastavljal in v neštevilnih člankih je odvračal napade na naš slovenski jezik, pa v govorih je poveličeval naše ljubo slovenstvo. Če smo drugi prezri nevarnost, — on jo je

Dalje v prilogi.

LISTEK

Spomin na stoletnico Vodnikovo.

Proti koncu mnogo kritikovane vlade Bachove zasvetila je dremajočim Slovencem kakor žaren meteor lepa stoletnica Vodnikova. Ko je vse mislilo, da narod spi spanje onemoglega, omedilegata, pokazalo se je nepričakovano znamenje latentne sile, praznovala se je stoletnica prvega pesnika slovenskega ter njemu prvemu izmej vseh slovenskih velmož užidala in razkrila spominska plošča na njegovi rojstveni hiši.

Bilo je to v tedanji dobi kaj izrednega. Mej splošno letargijo pala je iskrica in kmalu videl se je močen zubelj, ki je zavzemal vedno širše kroge. Vsega tega pa bi ne bilo, da ni takrat živel prečno umrši dr. Lovro Toman. On ki je s svojim oduševljenjem s svojo prikupljivo vnanjosti, s svojimi iskrenimi govorji blagodejno uplival na svoje vrstnike, na sošolce svoje ter marsikoga za vse življenje priklopil mej rodoljubov vrste, on je tudi pri tej slavnosti poprijel iniciativi ter vse tako taktno priredil in završil, da je stoletnica pri takratnih razmerah bila Vodniku dostojna, v posledicah svojih pa uprav neprecenljiva.

naravoslovec H. Haufen, ki je za cesarja Maksimilijana v Meksiki našel prerano smrt.

Ob 3. uri popoludne bilo je pri Žibertu zbranega mnogo občinstva iz Ljubljane in kmalu so tudi dospeli povabljeni visoki dostojanstveniki: Namestnik grof Chorinsky, deželnega sodišča predsednik pl. Još, grof Hohenwart, kmetijske družbe predsednik F. Trpic, dr. Bleiweis, zastopnik mesta Ljubljanskega J. Gutman in dr. Takoj po prihodu vršila se je oficijalna slavnost, obstoječa v tem, da je dr. Toman v primerem govoru naglašal Slovencev zvestost in udanost do cesarja in domovine, na kar je namestnik grof Chorinsky dejal, da ga veseli in si šteje v čast, udeležiti se te slavnosti rekoč međ drugim: „Slavni pesnik — kakor sam v jedni svojih prelepih pesni poje: Ne hčere, ne sina — ni sicer mislil, da mu gre kak drug spomenik, kakor jedini ta, da narod prepeva pesni njegove, ki so mu segle tako globoko v srce. Tudi mi gotovo spomnjemo le pobožno dolžnost, ako mu na večer onega dne, ko je pred 100 leti Modrica svojega ljubljence v zibelki tako prijazno in tako milo pozdravila ter ga navdahnila z vsemi darovi, s katerimi nas je pozneje tako srčno razvesil, postavimo v njegovi rojstni hiši spomenik presrčne hvaležnosti svoje. Najkamen ta naslednikom našim bode priča, kako vi

zapazil in gotov je javno odkril zanjko, v katero bi se mogla ujeti slovenska, pa tudi najmanjša, pravica. Kolikor je že on izdal za naše narodne in politične namene, podpore za društva in dijake, to se že več ne šteje po stotakih, ampak po tisočkah. Iz tega, možje volilci, se ne more drugega sklepati, kakor to, da boste imeli v gospodu Ivanu Hribarji političnega zagovornika in narodnega branitelja, ki bode na Vaše pravice pazil bistrook kakor orel in stal zanje kakor hrast!

Možje volilci! Vi boste dejali, da bi tacegu moža res potrebovali in ga tudi z veseljem volili. A dvomili boste morda, da je Ivan Hribar prav takšen, rekoč, da je tako zanj pisano iz posebne prijaznosti. Ne, uverjam Vas, da moja roka ni ustvarjena za tako prijaznost, uverjam Vas, da sem pisal vse to iz golega resnicljubja, iz gole dobrotnosti za Vas, za deželo ter narod in na podlagi večletnega natančnega opazovanja. Sicer pa, če meni ne verjamete, vprašajte druge, vprašajte vladiko Strossmayerja, pesnika Gregorčiča, mecenca Gorupa, vprašajte koroške in goriške Slovence in vsi Vam bodo soglasno potrdili, da je ta Vaš kandidat slovenski apostol, ta je goreč, vztrajan in delaven kakor apostol! In jaz sklepam: možje volilci Ljubljanske okolice, pošljite Vi g. Ivana Hribarja dne 4. julija v kranjski deželnini zbor!

Vaš prijatelj.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. junija.

Deputacija gallških kmetov se je prišla pritoževat k namestništvu, da vladni organi nezakonito uplivajo na volitve. Namestnik je pa krvido zvrščal na župane in opravičeval uradnike. Če seznamo volilcev neso prav sestavljeni in če se skrivajo, so temu krivi le župani. Občine naj volijo druge župane, pa bode drugače. Jeden član deputacije mu je pa dobro odvrnil. Rekel je, da vlada odstavi takoj vsacega župana, kateri neče delovati za gospodnjem poljsko stranko. On je bil sam župan, pa so ga odstavili, ker je pri državnozborskih volitvah oddal glas iasinskemu kandidatu. Proti temu se je pritožil, pa ni dobil rešitve. Namestnik je potem odpravil deputacijo z raznimi jako dvomljivimi obljubami.

Po „Službenem glasniku“ bilo je lani na Mravskem in v Slavoniji 1237 ljudskih šol, mej temi je bilo 1185 občinskih, 12 cerkevih in 40 zasobnih. Deških šol je bilo 79, dekliških 89. druge šole so pa obiskovali dečki in deklice. V 1172 šolah je bil jezik srbsko hrvatski: v 47 nemški, v 14 madjarski, 2 maloruski in 2 slovaški. Na vsacih 34 kilometrov in na 1579 prebivalcev pride jedna šola. Vzdržavanje ljudskih šol je bilo 1,222.632 gld. Šole je obiskovalo 150.014 otrok. Po veroizpovedanju razdele se tako le: 100.039 katolikov, 34.595 pravoslavnih in 4522 drugih izpovedanj.

Vnanje države.

Poročila raznih listov, o razporu med Cankovci, baje neso povsem resnična. Cankovci imeli so res neko posvetovanje pa se neso nič sprli. Sklenili so, da bodo še za naprej zmatrali bivanje Koburžana v Bolgariji za nezakonito, a da hočjo mirno čakati, da se položaj kaj premeni. — V Sofiji sedaj uravnujejo ulice in na vso moč de-

lajo za olepšanje mesta. Stara poslopja podirajo in zidajo nova. Podjeti so morali tudi v starem delu mesta neko že pol razrušeno cerkev Matere božje. To je pa bilo povod malim izgredom. Nekaj ljudi, posebno žensk, je sklenilo, upreti se podiranju cerkve. Napali so delavce, ko so začeli trgati streho. Prišla je policija, da naredi red. Ker so se pa ustavili tudi policiji, bil je boj ter je nekaj ranjenih, mej drugimi tudi policijski načelnik.

Včeraj smo že omenili dva ruska glasa o prestolnem govoru cesarja Frana Josipa. Danes nam je še omeniti, da „Novosti“ vidijo v cesarjevih besedah, tikajočih se Srbije in Bolgarije, očitno pretene. Avstrija kaže veliko samozavest, ker se zanaša na mirovno ligo. „Petersburgski Vjedomosti“ pa misijo, da se bode Avstrija vzdržala vseke očitno izvajajoče politike, dokler bode mogoče.

Kaj je uzrok nemirim v Novem Pazaru, o tem še nemamo zanesljivih poročil. Nekateri sodijo, da je povod nemirim dalo to, da se je mej prebivalstvom razširila vest, da boče Turčija to pokrajino odstopiti Srbiji. To bi seveda mohamedanskim begom ne ugajalo in so zaradi tega sklenili upreti se. Nemirov v tem sandžaku bi pa tudi Avstrija ne mogla mirno gledati, ker bi kolikor toliko uplivali na Bosno. Dosedaj so avstrijske čete zasele že tri kraje v tem sandžaku, Priboj, Prepolje in Bielo polje. Ko bi pa Turčija ne mogla napraviti reda, bode Avstrija zasela ves sandžak, za kar ima pravico po pogodbji z dne 21. aprila 1879.

Italija hitro utrije mojo svojo proti Franciji, prav kakor bi v Rimu bili trdno preverjeni, da kmalu pride do vojne mej tema državama.

Nedavno je izšla v Poznanji knjiga o dogodkih 1863. leta, osnovana na mnogih dokumentih. Iz te knjige se razvidi, da bi bili tedaj Prusci radi zasedli kraljestvo Poljsko ob Visli. V tej zadevi se je bil Bismarck obrnil do ruske vlade in do poljskega ustaškega odbora. V Peterburgu so tedaj zmatrali prusko gorečnost za nepotrebno, pa tudi vodje ustajnikov se neso hoteli pogajati s Prusi. Odklonili so naravnost pruski predlog glede okupacije. Posebno se je nekda Kraszhevski odločeno izrekel proti pruskemu predlogu in uplival na druge ustaške vodje. To je pa Bismarck vse pozadel in zaradi tega jako sovražil Kraszhevskega, dokler ga ni 1884. l. spravil v ječo. Omenjena knjiga je pa bila konfiskovana na ukaz pruske vlade.

Dopisi.

Z Goriškega 27. junija. [Izv. dopis.] Ničemur se ne čudimo bolj, kakor kandidaturi klerikalne stranke v okolici Ljubljanski, kjer se volilni možje kar tepo za nekega „vodja“, ki je zapustil pri nas na Goriškem jako žalostne spomine. „Vodja“ je torej ta „pobožni“ (hm! hm!) kandidat! Vprašali bi prav ponižno, pa razločno: Zakaj ni gospod kandidat v Ljubljanski okolici več „vodja“ kmetiške šole v Gorici ter zdrav in krepak uživa lepo pokojnino? Ali je to krščanski? Pa vprašali bi tudi: Zakaj ta gospod „vodja“ ne more nikoli več povrni se na svoje mesto (kakor se je povrnil, recimo, metropolit Mihail v Belgrad)? Kateri so tisti „nezapobljivi“ zadržki, ali „neizbrisna“ znamenja na duši in telesu pobožnega „vodje“? Naj bi vendar rekli svojo besedo uplivni gospodje v Gorici, da bi se pokazal ta „vodja“ v pravem svitu, kakor tudi cela tista stranka, ki neki kaj strastno zanj agituje? — Pa nu, saj so se gospodje, ki ga povzdijajo nad vse „liberalce“, tudi informovali pri ne-

kojih svojib tovariših v Gorici, no dobili so pristno sliko gospoda „vodje“, ki ni posebno častna za njihovo stranko in ki kaže v pravi luči gospoda „vodja“ moralno vrednost. Vprašali bi mi nadalje: Čemu bi kdo letal k izpovedi in sv. obhajil ven iz Gorice, zdaj k temu, zdaj zopet k onemu prijatelju ali pa tudi nasprotniku ali neutralnemu duhovniku, ko je vendar za taka sv. opravila najlepša priložnost v Gorici sami? Potem se pa gre „predstavljati“ svojemu izpovedniku na dom, kjer se govori o — bodočih volitvah?! Pa nu: Kdor zná, pa zná. In gospol „vodja“ zna! — Gospod „vodja“ sa je tudi izgovarjal, da ni šel k baronu Rechbachu ponujati svojih močij vlad, da ni pisal na Kras in na Tolminsko popolnoma nasprotuočih si pisem, itd. Toda kdor je čital te zagovore, spoznal je, da se gospod „vodja“ niti jedne zatožbe ni upal kategorično odbiti. Ali se ne spominja tistih listkov (Flugschriften), ki so „in quei bei tempi passati“ prouzročevali grenke ure gosp. „vodji“? Šaj še žive gospodje, ki so pisali in tiskali: Dajte, priobčite tiste lepe zbadljivke, da zaprete sapo vsem, ne le bivšemu „vodji“, kateremu niti pobožnosti niti vest ne branita mlademu in zdravemu uživati pokojnino, — njegovo mesto pa je prazno, in bode prazno tudi vso večnost, raje kakor bi nazaj poklicali gospoda „vodja“, ki lovi zdaj sedež v deželnem zboru in — odberu.

Z Notranjskega 25. junija. [Izv. dopis.]

Pravijo, da se v ognji zlato čisti. Sklepati se da, da čim močnejši je ogenj, tembolj se zlato čisti. Pri nas je sedaj obilo ognja, a tudi obilo zlata se čisti. Pa ne mislite, da je to pekoči in žgoči ogenj, o ne saj tudi rečeno zlato ni svetlo rumeno, ne od rude. Ogenj je namreč silna agitacija, osobito od one strani, od koder se z nekim neopravičenim pritiskom vrši; zlato so pa volilni možje. Kakor je sploh znano, je ogromna večina tukajšnjega naroda odločno za dosedanja dva gg. deželna poslane. Ali na željo in ukaz od neke strani, se z vsemi sredstvi dela osobito proti jednemu teh dveh in marsikateri volilni mož je vsled obljub ali žuganja v resnici v zadregi. Se ve da odločnega, značajnega moža ne plasijo take grožnje; kar mu vest veleva, to stori, voli torej brez vsacega strahu in pomisleka po svojem najboljšem prepričanju. Taki možje so čisto ter dragi zlato, na katero sme biti in je tudi narod vselej ponosen. A poleg tega uzornega zlata, nahaja se tudi slabo, navidezno zlato, katero pa nema mej narodom nobene prave veljave, ter kupi se le vsled priporočila kacega nadležnega krošnjarja, kateri, kakor žid malovredno blago usiljuje in priporočuje. Blizu je dan, ko se nam bode ponudila prilika, videti ter spoznati naših kmetskih občin pravo in navidezno zlato. Tu bomo videli nekatere možje, ki bodo popolnoma proti svojemu prepričanju glasovali, in to vsled grožnje ali obljub, torej vsled strahopetnosti ali pa koristolovja. Pravega značaja pri teh ne bodemo iskaliter vedeli bodemo, koliko se imamo v jednakih slučajih na nje zanašati. Zapomniti ali zabeležiti si pa hočemo in moremo vsaki podatek o grožnji in pritisku, da bodemo mogli, ako bode to kdo od nas zahteval, natančno poročati. Uverjeni

soko smo čislali in ljubili pesnika, kateri — kakor mu je že ime njegovo preročilo — je svoji domovini in njegovim pevcem bil po svojih krasnih in naučnih pesnih ravno tako ljubljen kakor slavljeni vodnik v polni in pravi pomembni besede.“

Take besede iz tacih ust in v taki dobi vzbudile so naudušene „živiolkice“. Godba zaigrala je cesarsko himno, pevci pa so potem zapeli pesem, ki jo je bil po narodni „Stoji, stoji tam lipica“ dr. Toman za ta dan zložil tiko:

Stoji, stoji tam hišica,
Pri hiši miza kamnata,
Pa v hiši Vodnik se rodil,
Ki prvi pesnik naš je bil.

Njegova struna pevala
Je slavo doma, naroda,
Rojake v zmago klicala,
Se kvišku k Bogu dvigala.

Zato donel bo njeni glas,
V vremenov vseh prihodnih čas,
Zato slavi naudušen rod
Njegov stoltni rojstni god.

Ko se je pesen odpela, razkrila se je lična spominska plošča in dr. Toman peljal je rečene odlične goste v prvo nadstropje, kjer se jim je v prvo po starem slovanskem običaji postreglo s hlebom in soljo. Namestnik grof Chorinsky bil je nasproti hlebu in soli nekoliko v zadregi, ker ni

znan, kaj mu je storiti, a dr. Toman je stvar s pravim taktom kmalu razrešil.

Namestniku grofu Chorinskemu bili so zapored predstavljeni vsi tedaj živeči sorodniki Vodnikovi: Posestnik Žibertove hiše, prerano umrši Fran Vodnik, gospa Ana Knez rojena Vodnik in brata njena Andrej in Josip Vodnik. Grof Chorinsky segel je vsacemu v roko in se z vsakim slovenski razgovarjal.

Kmalu potem odšle so oficjalne osobnosti in pričela se je prosta zabava. V pritličju in v glavni sobi v prvem nadstropji pričel je ples, v stranski sobi pa so imeli zase zabavo takratni osmošolci, mej katerimi so bili črštni gostje pokojni: Levstik, Erjavec, Tušek, in Mandeljc in slavai čvetrospev (oba Klinarja, Razboršek, Böhm). To je bilo po oficjalnem delu jedino ubrano petje.

Okolu polunoči začeli so se prazniti prostori. Ob 3. uri zjutraj dne 3. februarja, ko je 100 let poprej Vodnik nekda v omenjeni stranski sobi zaledal luč sveta, praznovali smo v najožjem krogu znameniti ta trenotek. Bili smo vkupe: dr. Toman, sedanji ces. svetnik Murnik, kustos Müllner, nožar Hofman, H. Haufen, T. Zupan, hišni gospodar Francelj, in pisatelj teh vrstic. In takrat je dr. Toman čital nam Vodnikove pesni: „Nemški in slovenski konj“, Na Vršaci in druge. Pri stihu „Mojstru

pevcev na zdravico — Naj mu tekne ta požir!“ smo izpili penečega šampanja, Toman pa je z besedami: „Da nihče ne oskrni tega kozarca več!“ vrgel vitko čašo v kot, da se je razletela na stotine drobecv.

Stoletnica Vodnikova je s temi vrsticami le površno popisana. Kaj bi tudi pisal več? Reči bi moral sicer: „Infandum regina jubes renovare dolorum?“ Takrat bili smo v začetku. Nesmo imeli niti jednega društva, niti jednega pevskega zbora, sploh nobene mejsebojne vezi, in vsa zavednost sama bila je v povojuh, čemur se morda sme pripisati, da so mej daritelji za Vodnikov spomenik bile najodličnejše osebe in celo vsi častniki domačega pešpolka in da takratnim dijakom ni bilo ukazano izražati svojih domoljubnih čustev samo v „jeziku cvetlic“. Zato pa blagovoljni čitatelj v predstojecih vrsticah opisano Vodnikovo stoletnico primjerjaj s slavnostjo Vodnikovo, ki se vrši samo 31 let pozneje.

Premisli dobro vse podrobnosti in videl bodeš v marsičem velikansk napredek. Takrat nesmo imeli ne društva, ne zastave, tudi pravega občinstva ne. A netilo, ki se je tedaj vrglo v narod, prijelo se je in širilo naprej in jutri in pojutršnjem vihrale bodo mnogobrojne društvene zastave po ulicah Ljubljanskih, na javnem trgu razkril se bode spo-

smo pa popolnoma, da s poštenimi sredstvi bodoemo nepošteno uničili, kar se bode najbolj pokazalo na dan volitve, ko bodaleta sedanja naša dva kandidata kot poslanca proglašena, o čemer ni nobene dvojbe več.

Od beneške meje 26. junija. [Izv. dop.] V 25. štev. vrle „Naše Sloge“ čitam volilni oklic političnega društva „Elinost“, s katerim priporoča osem kandidatov za kmečke občine štirih volilnih okrajev, v katerih je zmaga slovanske stranke gotova. Ko sem ugledal imena onih osmerih mož, ki hoté posvetiti vse svoje duševne moči do najnovejšega časa kruto zatirani istrski raji, tedaj sem vskliknil: Pač mnogo možkih, malo mož naš vek rodil; a kar nebo nam dalo mōž — mej prvimi ste — Vi! — Dā, kar imamo na Primorskem mōž v najširem pomenu te besede, kar imamo plemenitih značajev, rodoljubnih in unetih srce, to so gotovo možjé: dr. Volarič, dr. Ladinja, dr. Dukić, dr. Trinajstić, naša blaga duša Vek Spinčić, neupogljivi in nad vse delavniki urednik Mandić, kakor tudi vrla možá Jenko in Fiego. Dā, to so možjé! Dokler ima Istra take možé v svoji sredi, ki zares posvečujejo vse delovanje svoje narodu slovanskemu, kojim je oportunstvo in koristolovstvo „nekajih“ naših „prvakov“ povsem neznanu pojavo, dotlej nkar ne rekujmo več „tužna“ Istra, ampak: Veseli in raduj se, raja slovanska, kajti — tvoj je ustajenja dan! In da se ta dan splošnega ustajenja naroda slovanskoga v Istri bliža, ko bode Slovan „svoji zemlji svoj gospod“, to so nam porok ti možje in še visti zavedni rodoljubi kršne Istre, ki goré za svoje voditelje, — dā: za svoje voditelje in pravake, kakor tudi vesela znamenja probujojoče se naročne zavednosti, o kateri nam je podal narod ob prvotnih in sedaj ob deželnozbrških volitvah jako vesele, jako ginaljive dokaze.

Slava zavednim volilcem! Slava rodoljubom, ki so vodili narod k zmagi na volišče, ki so priprostemu narodu pastirji, učitelji, prijatelji, pobratimi! Slava pa tudi imenovanim možem, ki so s svojo dosedanjim delavnostjo in nesebično ljubeznijo do ubogega isterskega tlačana zaslužili, da se narod s teliko ljubeznijo ogreva za nje, da so mu zvezda voditeljica k boljši sreči, da jim narod vse zaupa in da tega zaupanja nikoli ne zlorabi v svoje zasebne namene. Še jedenkrat: Slava Vam, uzorni rodoljubi! Oj! da bi se le delek gorečnosti Vaše preselil sem k nam čez isterske meje!

Toda dočim se unemam **za** te voditelje, prihaja mi na misel: kakó bi jih sodilo občinstvo, ako bi Istra ne bila Istra, ampak — no recimo na priliko! — srečna dežela Kranjska, zlasti kakó bi jih sodila in „blatila“ tista samozavestno-mogočna stranka, katero zastopata v javnosti znana Ljubljanska kaplana . . . Oj, tu vidim dolga članke, napolnjene s samimi frazami o „strupenem“ liberalizmu teh mož, o „katoliškem liberalizmu“ kanonika Volariča, prof. Spinčića ali urednika Mandića, o „narodnem humbužu“ doktorjev prava Ladinje, Dukića itd. — in vsakemu teh mož bi vzrastlo kar iz tal vsaj po par protikandidatov, največ župnikov, počasi morebiti toliko, kolikor je župnij v volilnih okrajih, za katere bi šli v volilni ogenj vsi

menik, okolo katerega bode poleg drugih odličnih zastopov pelo krasno kantato par stotin domačih pevcev, zastopniki iz vseh pokrajin slovenskih bodo pri tej svečani priliki prisotni in potrjevali Vodnikove krasne besede:

„Bliz' je polje Korotane,
Orat' vidim Štajera,
Bližnji sosed mi Ljubljana,
Zilska, Trolska majer'ca.“

ter nesli domov oduševljajočo zavest, da smo sicer pozni, a da smo mladi in da je bodočnost naša.

Vodnikova slavnost bode preimeniten narodni praznik, ki bode svetu svedočil o našem vsestranskem napredku, o naši hvaležnosti našim buditevjem, našim velmožem, v prvi vrsti prvemu pesniku in časnikarju našemu neumrlemu Valentiniu Vodniku.

Slavnost Vodnikova napravila bode vsem udeležencem globok utis, častna bode za ves narod, zato zaključujem z besedami, ki jih je ob Vodnikovi stoletnici govoril grof Hohenwart: „Prepričani smo vsi, da danes sto let ne bo nikogar nas več živega! Bog daj in nadejamo se tega, da bodo naši nasledniki ta dan čez sto let ravno tako veseli in ravno tako hvaležni praznovali, kakor ga praznujemo danes mi!“

poiložni . . . — Skratka, naši isterski rodoljubi, ti naši idealni možje naj hvalijo z nami vred Boga, da nesmo na Kranjskem. Vse njihovo in drugih mož delovanje bi postalo kar na mah ničeve, grozno nevarno vernosti našega ljudstva in časnikarski boj pestal bi proti njim v resnici zanimiv in iznajdljiv . . . Zakaj vse to? — Volilni so to manevri! In take manevre opažamo že par let v sosednji deželi naši, to je na Kranjskem. Zdaj nam je popolnoma jasno, zakaj so se toli blatili in napadali možje, ki so osivelji v delu za narod in ki so si pridobili že nevenljivih zaslug za narod slovenski. Jasno nam je, zakaj so se polnili nekoji časopisi z bojevitimi članki o razširjanjem se liberalizmu na Slovenskem, kako grozno da je vera v nevarnosti (o tem bi se dalo mnogo govoriti) itd. itd. In zakaj vse to? — Volilni manevri! — ř —

Domače stvari.

(Semeščanje!) Prihodnjo nedeljo dne 30. t. m. se bode v našem mestu svečano odkril spomenik, ki so ga Slovenci postavili prvemu svojemu pesniku Valentiniu Vodniku. Slavnostni odbor velike priprave dela, da bodoemo vredno obhajali ta narodni praznik, in pričakuje gostov z vseh strani slovenske domovine. Spodobi se, da si o tako izrednem povodu vse Ljubljana ogrne praznično oblačilo. Zatorej sem naročil, da je za slavnostnih dni razobesiti po mestnih poslopjih zastave. Rodoljubno prebivalstvo pa stvori po svoje, da isto tako pomaga poveličavati slavlje. V Ljubljani dne 26. junija 1889. Župan Grasselli.

(Deputacija domorodkinj iz Ljubljane) položila bode na Vodnikov spomenik venec z naslednjim napisom: „Dokler svoj jezik bo Slovan poznal, Bo srce tvoja struna mila mu budila.

(Iz Novega Mesta) poroča se nam: Tudi naše mesto bo zastopano pri Vodnikovi slavnosti in sicer po županu g. dr. Pozniku. Istočasno poslala bodo naša narodna društva deputacije k tej izrednej slavnosti. „Dolenjski Sokol“ pripelje se z zastavo in bo položil v imenu vseh narodnih društev Novomeških venec z napisom: „Novomeška narodna društva“.

(Slovansko Čitalnico v Trstu) bodaleta zastopala pri odkritju Vodnikovega spomenika in pri banketu odbornika: prof. Ivan Mankoč in prof. dr. Otokar Rybař.

(K Vodnikovi slavnosti) pride tudi bralno društvo v Železničkih z zastavo, deputacija Škofjeloške čitalnice z zastavo, zastopniki Tržaške čitalnice, Savinjskega „Sokola“, čitalnice v Starem trgu pri Loži.

(Mozirski trg) bode zastopal pri Vodnikovi slavnosti župan Anton Goričar in podžupan g. Turnšek, Mozirsko čitalnico pa g. Pirš.

(Gosp. dr. B. Ipavec) pripelje se danes iz Gradca.

(Vodnikova slavnost.) Odbor slovenskega učiteljskega društva in zveza slovenskih učiteljskih društev udeleži se korporativno slavnosti odkritja Vodnikovega spomenika. Društvenikom se torej tem potom naznanja, da se udeleženci iz Ljubljane in od zunaj zberu dne 30. t. m. ob polu desetih na vrtu čitalniškem, kjer se potem uvrste v slavnostni sprevod.

(Vodnikova slavnost.) Slavnostni odbor se je potrudil, da je razposlal vabila in ustope vsestransko. Pri toliki muožici pa je labko moge, da kdo vabila ni dobil, dasi ga je pričakoval. Za take slučaje se prosijo dotičniki, da se pri odboru zglasijo.

(Koncert,) ki bode jutri zvečer na čitalnišnem vrtu, prične se po glediščni predstavi. Svirala bode Blejska zdraviška godba, pel pa čitalnični pevski zbor tri zbole. Oba koncerta, današnji in jutrnji se vršita pri vsakem vremenu, ker je na dvorišči postavljena pokrita lopa za več sto gostov.

(Upravni odbor „Narodnega doma“) prejel je danes sledeče pismo: „Veleslavni odbor društva „Narodnai dom v Ljubljani“. Stari štiridesetletni narodni dom podirajo. Naj zgradi prihodnji, razboritejši zarod, ki bode „prerojen, ves nov“, Slovenstvu trdnejšega! „Narodnemu Domu“ daruje o priliki odkritja Vodnikovega spomenika svoj deželi list štev. 150., vreden 100 gld. Na Slovenskem konec junija 1889. Vekomaj narodni duhovnik. Za upravni odbor dr. A. Moschē predsednik.

— (Jeden pogled na Vodnika pet goldinarjev.) Rodoljub z Dolenjskega, ki je danes bil v Ljubljani, a zaradi, nujnih opravkov ni mogel tu čakati do odkritja Vodnikovega spomenika, bi rad videl kip, še skrit za zagrinjalom. Dovolilo se mu je stopiti za zagrinjalo, ako plača pet goldinarjev za stroške slavnosti. Brž je potegnil listnico, plačal pet gld. in stopil za zagrinjalo, da si je ogledal kip in — ni mu bilo žal petaka, ko je videl mojstrosko delo.

— (Vabilo na ljudsko veselico,) katero priredi Šišenska čitalnica v proslavo Valentina Vodniku dne 30. junija 1889. leta na njega rojstnem domu „Na Jani“ (pri Žibertu) v Zgornji Šiški. Vspored: 1. Putnica, svira c. kr. voj. godba. 2. Suppe: Slavnostna ouvertura, svira c. kr. voj. godba. 3. D. Fajgelj: Kantata v proslavo V. Vodniku, možki zbor. 4. Slavnostni govor, govori gosp. Fr. Galle. 5. Ivanovič: „Valček na Dunavi,“ svira c. kr. voj. godba. 6. Scherenzi: „Venec slovenskih pesni,“ svira c. kr. voj. godba. 7. Fr. Gerbič: „Moj spominek,“ mešani zbor. 8. Kafka: „Krasoticam,“ polka franc. svira c. kr. voj. godba. 9. Czibulka: „Stanovička,“ svira c. kr. voj. godba. 10. L. Belar: „Rojakom,“ možki zbor. 11. Volarič: Sladko počivaj, mešani zbor. 12. Král: „V senčnatem gozdu,“ polka mazurka, svira c. kr. voj. godba. 13. Ischpold: „Pregled operet,“ svira c. kr. voj. godba. 14. B. Ipavec: „Ilirija oživljena,“ možki zbor. 15. Strauss: „Valček,“ svira c. kr. voj. godba. 16. Zajtz: Ouvertura k opereti „Copernica,“ svira c. kr. voj. godba. 17. * * * „Na tujem,“ mešani zbor. 18. Ipavec: „Domovina,“ pesen, svira c. kr. voj. godba. 19. Hronsky: „Diable,“ svira c. kr. voj. godba. Iz posebne prijaznosti sodeluje pri ljudski veselici Ljubljanski „Sokol“. Razne igre, otročja razveseljevanja in umetni ogenj. Začetek ob 5. uri popoldne. — Ustoppina prosta. Prostovoljni doneski za godbo in druge stroške se bodo hvaležno sprejemali. K oblini udeležbi uljudno vabi odbor Šišenske čitalnice.

— (Iz Kamnegrice) se nam piše: Koroske Slovence pozdravili bodoemo Kamnegrčani kakor običajno na skali „Frtala“ v „Dolci“ z zastavami in strelijanjem, ko se s popoldanskim vlačkom pripeljejo iz Trbiža proti Ljubljani.

— (Iz starega Trga na Notranjskem) se nam piše, da so vsi tamnošnji vojlini možje (devet) brez pomislka za dosedanja poslanca: dr. Vošnjaka in H. Kavčiča.

— (Kosovski spominski večer,) kateri je nameravalo prirediti telovadno društvo „Sokol“ s sodelovanjem ostalih narodnih društev Ljubljanskih, prepovedala je vlada.

— (Requiem za cesarja Ferdinanda) služil je danes zjutraj v stolni cerkvi prost doktor Klobutar Navzočni so bili stolni kapitelj, deželní predsednik baron Winkler z mnogimi uradniki, deželní glavar dr. Poklukar, generalni major Schilhavsky, vodje in profesorji.

— (Osobne vesti.) Naš rojak g. Jakob Marzidovšek, vojaški kapelan v Zadru, premehšen je v Gorico, na njegovo mesto pa pride g. Ivan Klobous, župnijski upravitelj v Lokvah na Goriškem. „Narodni List“ v Zadru se jako laskavo poslavila od g. Marzidovška, ki ostavlja v Zadru najboljši spomin.

— (Iz Maribora) se javlja, da je knezškof dr. Stepischnegg v agoniji in da utegne vsako uro nastati smrt.

— (Popravek.) V centralnega volilnega odbora oklic urinila se je pomota. Namesto: „Za okraje Postojina, Planina, Senožeče, Lož in Bistrice“, se ima čitati: Za okraje: Postojina, Logatec, Senožeče, Lož in Bistrica.

— (Na s. v. Petra in Pavla dan) poje možki zbor gimnazijskih dijakov ob 10. uri pri veliki maši v stolnici. Mašo od A. Försterja, Ofertoarium od M. Hallerja in Tantum ergo od J. Groissa.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) si je že pred petimi leti omislio novo zastavo, a blagoslovilju stavijo se vse možne in nemožne zapreke. Italijanski mestni zbor Goriški izrekel se je te dni jednoglasno proti blagosloviljenju in brzozavno poprosil ministra, da blagosloviljenje prepove. V tej zadevi obljubljen nam je obširnejši članek.

— (Zveza požarnih bramb kranjskih.) Jutri bode g. Albin Ahčin obiskal in ogledal požarne brambe v Dolenjem Logatci, na Rakeku in Pianini, v nedeljo pa požarno brambo v Postojini

in Velikem Otoku, katere dobi v spomin štirideset letnice cesarjeve novo brizgalnico.

(Gospod Fran Dolenc), trgovec v Mariboru in poverjenik podpornega društva za slovenske velikošolce na Dunaji, poslal je blagajniku imenovanega društva 62 gld., katere so darovali sledeči rodoljubi Mariborski: Gg. Srečko Ferk, zdravnik in posestnik, 5 gld.; slavno ravnateljstvo Mariborske posojilnice 20 gld.; dr. Fr. Radaj, c. kr. notar, dež. poslanec itd., 2 gld.; dr. Ivan Pekelj, c. kr. sodn. pristav, 5 gld.; dr. Terč, zdravnik, 5 gld.; Fr. Kočvar, vinski veletržec 2 gld.; B. Jentl, prokurist, 2 gld.; dr. Ferdinand Dominkuš, odvetnik, dež. poslanec itd., 5 gld.; Moric Makso, trgovec, 2 gld.; S. Fontana, trgovec, 1 gld.; Fr. Robič, c. kr. prof., 2 gld.; V. König, lekarnar, 3 gld.; baron Goedel-Lanoy, državni in deželnji poslanec itd., 5 gld.; č. g. Danko, c. kr. kapelan, 1 gld.; Fr. Dolenc, trgovec v Mariboru, 2 gld. Presrečna budi zahvala vsem imenovanim plemenitim podpornikom revnih a marljivih slovenskih velikošolcev na Dunaji!

(Novi bankovci po goldinarji) še ne pridejo v promet, ker se je izdelovanje pokazilo in so morali štiri milijone bankovec, na katerih barva ni bila pristna, dati v stope, da jih uničijo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Kranjskagora 28. junija. Koroški Slovenci mej gromenjem topičev in pri ogromni udeležitvi naroda slovesno vsprejeti. Notar Hudovernik pozdravil, dekleta v narodni noši delile šopke koroškim bratom. Naudušeni živio zaorili pod Triglavom.

Dovje 28. junija. Župnik Ažman in Dovžanje pozdravili Korošce. Trobojnice vihajo, možnarji pokajo, „Živio!“ done, naudušenje ne-popisno.

Lesce-Bled 28. junija. Župan Treven in gospica Zenova pozdravila Korošce, kateri osipani s šopki, okinčani s trobojnicami mej gromenjem topičev. Gospica izročila krasno Korošcem posvečeno pesen.

Postojina 28. junija. V Hrenovicah voljenih 5 mož za Kavčiča, 2 za Podboja.

Volosko 28. junija. V mestih Volskega okraja voljen naš Stanger, borba neopisna; v mestih Pazinskega okraja voljen naš Simčič.

Sigmaringen 26. junija. Cesar odpeljal se v Berolin, cesarica v Kissingen.

Berolin 28. junija. „Norddeutsche“ piše, da je jedna najvažnejih pritožb Nemčije javna pristranost švicarskih policijskih oblastev in uradnikov za tuje socijalne revolucionarje in imenuje nekatere take švicarske uradnike.

Kajira 28. junija. Prvi bataljon egipške vojske odide z jedno baterijo jutri v Wadihalfo. Prihodnji teden odide oddelek artillerije in eskadron konjikov.

Berolin 27. junija. „Norddeutsche“ naznana, da pride cesar v ponedeljek zjutraj v Kiel. Oficialnega vsprejema ne bode. Na krovu jahta „Hohenzollern“ bode cesar ob 5. uri popoludne prisoten pri regati mornarice in delil darila. Cesar potem odpotuje na Norveško. Avizo „Greif“ bode zaradi poštne zvezze spremjal „Hohenzollerna“.

Atene 27. junija. Poročila s Krete so ugodnejša, v provinciji Apokorona pa se še zbirajo oboroženci.

Peterburg 27. junija. Zadnji dež oživil je polja in razgnal skrbi zaradi letine.

Razne vesti.

(Prileten doktorand.) Na Češkem vseutilišči v Pragi bil je 21. t. m. promoviran doktorjem vsega zdravilstva Rusin Anton Kobilanski, kateri je že prekorčil Rubikon 52 let. Od 1857 pa do 1861. leta šolal se je v semenišči v Levovu in Črnovicah, potem se učil od 1874 do 1877. leta na Dunaji modroslovja in od 1882 do 1887. leta v Pragi, na Dunaji in v Krakovem medicine (zdravilstva). Podjetni doktor prepotoval je tudi že mnogo dežel in bival nekaj časa celo v Ameriki, dejaval kot učitelj na višjih realkah v Ležu, Bičeli in Novem Jičinu. Sedaj pak bode ustanovil zdravstveni zavod, v kojem bode ozdravljaj bolnike z vodo po svojih posebnih principih.

(Tajnemu zločinu) prišlo je na sled redarstvo v Parizu. Pred jednim letom zginil je namreč tajanstveno bogati zasobnik Candrian in zdaj hotela sta se polastiti njegovih vrednostnih papirjev v znaku 100 000 frankov bankirja Pary in

Chapotat. Oba sleparja so zaprli in deli pod ključ tudi borznega meštarja Mougena, ki je igral ulogo nesrečnega Candriana, in še nekega četrtega sokriva. Bogatina so najbrže umorili ali ga poslali v kako blažnico.

Odperto pismo

gospodu Janezu Tomažiču, kuratu na Gradu, v Ljubljani.

Velečastiti gospod! Vi ste Rešnjega Telesa dan pri obedu v župnem dvorec v Šmariji v navzočnosti mnogo povabljenih gostov pripovedovali: „da sem se o pogrebu svojega brata v Vodicah obnašal nasproti duhovščini jako surovo; da sem se izrazil, da je toliko duhovnikov prišlo k pogrebu zato, da bi vse požrli; da sem imel celo toliko nesramnosti priti v župni dvorec in vreči pred domačega gospoda župnika deset goldinarjev, češ: to imate za pokop in da sta se vsled tega mojega obnašanja takoj po pogrebu odpeljala gg. župnik Cerkljanski in dekan Kamniški.“ Ker ste temu Svojemu pripovedovanju dostavili, da sicer sami niste bili poleg, da pa to veste iz popolnoma zanesljivega vira, pozivljam Vas, da mi imenujete onega brezobraznika, ki Vam je to skrajno podlo izmišljotino pripovedoval, ker bi v nasprotnem slučaju moral imeti o Vas mnenje, kakoršnega zapisati ne maram.

V Ljubljani, dn 28. junija 1889.

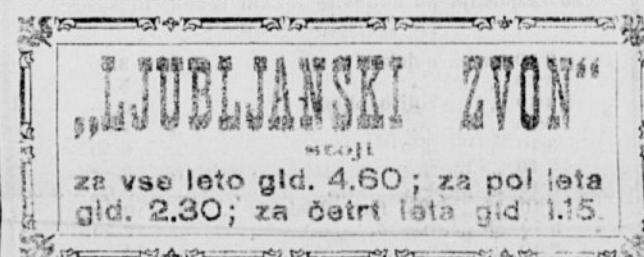
Ivan Hribar.

Zahvala.

Podpisani si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se tem potom slavnemu „Bralnemu društvu v Dolu“ za prirejeno veselico na korist zgradbi „Sokolskega doma“, katera je vrgla lep preostanek 25 gld. Dalje gospodični Minksi Levčevi za krasni govor in darovani lepi šopek, gospodu predsedniku Lemetu in vsem, ki so kaj pripomogli k lepemu uspehu veselice.

Ljubljana, 28. junija 1889.

Odbor „Sokola“.



Loterijne srečke 26. junija.

V Brnu: 30, 70, 51, 90, 77.

Meteorologično poročilo.

č. d.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebi	Močina mm
27. junija	7. zjutraj	737.3 mm.	175°C	brevy.	megl.	6.40 mm.
	2. popol.	733.9 mm.	27.0°C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	732.3 mm.	21.8°C	sl. zah.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 22.1°, za 3.2° nad normo.

Tuji:

27. junija.

Pri Malič: Pintulij z Dunaja — Rückl iz Monškevga. — Rehn iz Grada. — Lininger iz Maribora.

Pri Sloanu: Moline iz Tržiča. — Wagner iz Karlovec. — Hilfreich Königsberger z Dunaja. — Wetsberg iz Maribora.

Pri Južnem kolo dvoru: Jager iz Budimpešte.

Umrli so v Ljubljani:

27. junija: Reza Kalan, gostija, 46 let, v bolnici, za srčno napako.

28. junija: Matilda Ermacora, kamnosekovega politrjača, 5 mes., Kongresni trg št. 7, za vnetjem sponika.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

Dunajska borza

dn 28 junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 82.20	—	gld. 83.40
Srebrna renta	83.10	—	84.20
Zlata renta	108.75	—	109.10
5% marena renta	98.35	—	99.45
Akcije narodne banke	905.—	—	907.—
Kreditne akcije	299.25	—	302.—
London	119.2	—	119.15
Srebro	—	—	—
Napol.	9.45%	—	9.44%
C. kr. cekini	5.67	—	5.65
Nemške marke	58.27%	—	58.22%
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	132 gld	—
Državne srečke iz 1. 1864	100	170	—
Ogerska zlata renta 4%	100	10	—
Ogerski papirna renta 5%	94	15	—
5% štajerske zemljiste, odvez. oblig.	104	75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	20	—
Kreditne srečke	100 gld.	181	—
Rodolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	120	—
Tramway-drust velj. 170 gld. a.v.	231	50	—

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJE
GIESSHÜBLER
načinljivo lužne
KISELINE
pozname kas najbolje ekrepiljuječe piće,
i kas izkušen liek proti trajnemu kašlu plučevini i
želudca bolesti grkljana i proti mohurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

Svarilna izjava!

Podpisani ne plačava nobenih vrst dolgov na najin račun ali najino ime narejenih.

Jerica in Lena Selan,
posestnici pod Rožnikom.

Proda se
vila v Opatiji
s salonom, 5 sobami, sobo za posle, kuhinjo, shrambo, kletjo v skali, straniščem, vodnjakom z dobro vodo. Dohod k morju. — Južna stran. — Cena 8800 gld.
Kaj več pove Alfred Hartmann v Opatiji, tehnični stavbeni urad.

(485—2)

Na cesarja Josipa trgu.
Karola Gabriel-a
veliki svetovnoznan
PANOPTIKUM in MUZEJ.
Vsak torek in petek dan za dan.
Znižana ustoppina:
Od sedaj ustupina samo 10 kr., otroci 5 kr. — Za vse oddelke brez vsega doplačila samo 20 kr., za vojake do narelnika 10 kr.

Glasovirji

kratki, v prav dobrem stanju, prodajo se po nizki ceni.
— Jeden se tudi posodi.

A. RUMPEL,

Emonska cesta hiš. št. 6.

(487—2)

Zobozdravnik Schweiger

(178—20)

stanuje

hotel „Stadt Wien“, II. nadstropje štev. 23.

Ordinira od $\frac{1}{2}$ 10. do $\frac{1}{2}$ 1. zjutraj in od 2. do 5. ure popoludne.

Ob nedeljah in praznikih od $\frac{1}{2}$ 10. do 1. ure.



Proti ognju varne
železne kasete,
ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi
rabljene in nove, proti
ognju varne

BLAGAJNICE
prodaja cenó
S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Tako deluječe.

Uspeh zajamčen.

Weizogiblivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujeći

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpalih in osivelih laseh.
Uspeh po večkratnem množem utrenji
zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahren**: v
Trstu A. Praxmarer, P. Prendini; v Gorici lekar C. Cristof-
foletti; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celji Ed. Pelle; v Mari-
boru J. Martinz; v Gradeci Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobija:

Eau de Hébé, orijentalsko lepotilno sredstvo, ki
naroča nežnost, belino in obilnost
telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

■ Ni sleparja! ■ (651—18)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije)
in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134—18)

Dra Retau-a Sebeochrana.

Četka izdaja po 80. nemškej izdaji. S 27 podobami.
Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdo
tudi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim
poukom se slednje leto na tisoče bolnih
otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni
tvrdki Verlags-Magazin **R. F. Bierey** v Lipsku
(Saksosko), Neumarkt 34* in v vsakej knjigarni.

Pisarja

zmožnega slovenskega jezika v besedi in pisavi, **vsprijemte takoj c. kr. notar.** —
Ponudbe vsprijema uredništvo „Slovenskega Naroda“. (486—3)

Glavna zaloga naravnih rudninskih vod in studenčnih proizvodov.

Adelajdin studenec, Bilinska slatina, Fenska studenec, Hebski
Franov vrelec, Hygiea izvirek, Emski vrelec, Fran-Josipova grenčica,
Friedrichshallska grenčica, Gleichenberški Konstantinov vrelec, Ivanov
vrelec, Emin vrelec, Kološki jeklene studenec, Giesshibler slatina,
Hallska jodova voda, Hunyadijeva grenčica, Karlovovarijski mlinski
studenc, grajski vodnjak in studenec, Krondorfska slatina, Marijino-
Kopeljski križni vrelec, Preblavskia slatina, Pinanska in Zajeciška
grenčica, Radenjska slatina, Rákokcy grenčica, Rogatska slatina,
kronin vrelec, Salvatorjev vrelec, Budimski kraljevi vrelec, Levico-
arsenov studenec, močen in slab, Radgonska slatina, selterska voda,
sv. Lorenca jeklena slatina, Karlovovarska studenčna sol, Marijek-
peljska in Hallska jodova sol, Roncegno vrelec, Bilinske pastile,
Mattonijeva mlakužna sol.

Že 33 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami ni le saniteti
oblasti, temveč tudi p. n. naročnikom z originalnimi fakturami na razpolago,
da se lahko prepričajo o pristnosti in svežosti polnitve zgorej imenovanih
rudninskih vod. Z velespoštovanjem (445—3)

Peter Lassnik, Ljubljana.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastonj.

Vsakemu vremenu klubujoče

patentovane

Rudninske fasadne barve LUDOVICA CHRISTA Linc na D.

Cevi iz kovanega železa,

povprek 54 m dolge, 153 mm srednje premere, pripravne
za kurjenje tovarniških prostorov, hiš, za sušenje blaga s
parom in drugih stvari i. t. d.; nadalje

lahke jeklene šine

z drugimi potrebnimi stvarmi, pripravne za gozdne
in poljske železnice, vse v dobrem stanju, p. odaja **ceno**
gozdni urad v Zrinščini,
posta in železniška postaja Verbovec na Hrvatskem.

(Ponatis se ne plača.) (478—2)

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset
različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm
široko,

I cela obleka $6\frac{1}{2}$ metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni
kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpošilja po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre baže:

3·10 m za obleko	gld. 3.50
3·10 " " boljšo obleko	5.—
3·10 " " "	6.—
3·10 " " fino	7.80
3·10 " " "	8.50
3·10 " " "	9.—
3·10 " " jako fino " obleko	9.50
3·10 " " "	10.50
3·10 " " "	12.50
3·10 " " "	14.—
3.10 " " za najfinješo " obleko gld.	16—20

Najezvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2·10 m za ogretč	gld. 6.80
2·10 " fini ogretč	8.40
2·10 " najfinješi ogretč	12.50
1 kos francoski pique-gilet	1.50
1 " " " " (sport)	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3 25 m
za gld. 10 in več.

Pri naročbah uzorcev naj se pove, kake vrste se želje.

Karl Pechaczek,

Brno, Zelný trh 13.

Pošlje se le proti predpošiljati zneska ali
proti povzetju.

Uzorci zastonj in franko. (145—18)

Krojaške karte uzorcev nefrankovane.

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši ma-
terijal za pleskanje poslopij, klubujejo vre-
menu in svetlobi, kažejo lep, miren ton
finejših peščenikov in so rahle, katera last-
nost se v zdravstvenem oziru ne more dovolj
ceniti. — Cenejši so kot oljnate barve.

Zaboj za poskušnjo gld. 1.60.

Cenilnik, prospekt in spričevala zastonj
in franko. (330—9)

Zastopnik za Kranjsko:
F. P. Vidic & Co., Ljubljana.

Kovacija

s stanovanjem na Reškej cesti v Vremah daje se brez-
plačno za eno leto v najem:
Kaj več izve se pri lastniku M. Deklevi v Britofu pri
Divači. (475—3)



Vožne karte in vožni listi

za Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki

„Red Star Line“ iz Antwerpema načavnost
v New York in Philadelphio.

Koncessjonirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje tako rado:

koncessjonirano zastopstvo

na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:
Ludovik Wielich,
ali

P. Jaklitsch v Kočevji in Josip Strasser v Ino-
mostu. (175—30)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(104—22) priporoča

Andreja Druškoviča

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarjejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna struglja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Pijte

Hmelno sladno kavo

(zdravniško preskušeno in priporočano).

Ta zdravilna kava se lahko prebavi in je želodec krepčajoče redilo
važna je za slednjega in neobhodna je za vse bolnike (zlasti boleha-
joče na želodci, prsih, jetrih, protinu, obistih, živcih, pri kašli in hri-
posti itd.), za prebolele, oslabele osebe, dojenče, otroke, ženske pred otročjo
posteljo in po otrojej postelji, krvirevne, bledične itd. itd.

Zamotek s $\frac{1}{4}$ kilo velja 30 kr.

Hmelna sladna kava dobiva se v sledečih glavnih zalogah :

V Ljubljani v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy, poleg rotovža;

v Gradcu v lekarni Wendelina pl. Trnkóczy, deželnej lekarni,
Sackstrasse;

na Dunaji v lekarni Viktorja pl. Trnkóczy, „pri sv. Francišku“
(ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmerstrasse št. 113;

na Dunaji v lekarni Julija pl. Trnkóczy, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefštädterstrasse št. 30;

na Dunaji v lekarni dr. Otto pl. Trnkóczy „pri Radeckem“,
III. Radeckega trga št. 17.

Dalje pri vseh lekarjih, droguistih in trgovcih. (472—2)

Razpošilja se slednji dan.

Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če
imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko.

SVARILO!

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

ANTON OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar in dekoratér.
(72—27)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznano dobro in brezhibno, kar go-točno priča moja razstava v Rudolfumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupecem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzoče blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tla
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah**

Dobiva se v Ljubljani pri
IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdvojitelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Lepo stanovanje.

V Gradišči št. 7. odda se v II. nadstropji lepo stanovanje na ulice s petimi sobami, kabinetom in postranskim prostorom ob sv. Mihaelu.

Vpraša se v hiši, pri hišni posestnici v I. nadstropji na levo.

(476—2)

Tovarna za strešno lepenko

L. VALZACHI & J. DIEPOLD

Bruna na G., postaja juž. železnice, Siebenhirtenstrasse Nr. 1, priporoča najtrajnejšo in najpreverjenejšo kamnito strešno lepenko.

Pleskarska masa za strehe iz lepenke.

Elastične asfaltne izolirne ploče proti vzdigujoči se temeljni mokroti.

Karbolični lak (Carbolineum) kostanjevorusi barve, najboljše skarsko sredstvo za lesene stvari. Kritja s strešno lepenko prevzemamo z garancijo za trajnost po pogodbji.

Ceniki zastonj in franko.

Stavbenim, zidarskim in tesarskim mojstromi primerni rabat.

Zalogo v Ljubljani ima (484—2)

Andrej Druškovič na Mestnem trgu št. 10.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVICA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10 v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in eveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(108—22)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirov sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini | najnoveje konstrukcije v raznih velikostih.
Vinske in sadne stiskalnice
Grozndni mlini in sadni mlini

Miatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, pluge itd.

Preprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izberi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER,
WIEN, Praterstrasse Nr. 78.

Katalogi in vsakeršna pojasnila na zahtevanje zastonj in franko. (120—10)

Prekupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščajo in dobro plačajo.

C. kr. priv.
kneza Auersperga
železniška tovarna
na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje (217—31)

komerčnega litiga blaga, peči v velikej izberi, **ognjišč in ognjiščnih delov, kotlov** v vsakršnej obliki in velikosti itd. itd., **litiga blaga za stavbe**: stebrov, opriječač, svetilničnih stebrov pri prostih in obleščanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., **cevij** za stranišča, plino- in vodovode, celih vodo-vodnih oprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., **rudniških priprav**: stop in mečkal, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozik itd., **fuzin-skih naprav**: valjarjev v pesek lith, trdilnih valjarjev lith v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrpcev, itd., **strojnih delov** surovo lith in zlikanih, **parnih strojev** do 50 konjskih sil, **rastlinjakov in pavilijonov** iz litega in kovanega železa, **miliuskih priprav, papirničkih priprav, ovnov** za vodne tavbe, **reservarov** v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, **turbin** po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, **transmisijskih priprav**: vratil, plošč za jermenja, čelnih in stožastnih koles z leseniimi in železniimi zobmi, stalnih, s tenskih in višecih strelj, plošč za vrv, koponope in žične vrv, itd., **strojev vodostolpnice, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles** iz litega in kovanega železa, **zagnih delov**, kakor tudi priprav za parne in vodne zage in posamičnih cirkularnih Tavoletti- in žag z jacmom, **stiskalnice**: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodo, kopirnih stiskalnic, itd., **železa v palicah** in **ostaj** iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

40 letni renommée!

Profesorji e. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapuščajo in priporočajo le pristno in svetovno slavno e. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP-a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in u toim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkrat rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
obrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih glivic, za katere je ustna votilina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začno gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, z njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.

Dr. Popp-a zeljiščno milo proti spuščanjem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40.— Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22.— Aromaticna zobna pasta à 35 kr.— Zobni prasek v škatljicah po 63 kr.— Zobna plomba v etulji gld. 1.— Zeljiščno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničijo, se izrecno svarí.

(615—40)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karlinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krščem: F. Böhmches, lekar; R. Engelsberger, trgovina galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofjej Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlji: J. Blažek, lekar; v Viptavi: A. Leban, lekar.

Hiša

v večjem župnijskem kraji na Kranjskem, blizu cerkve, za obrtnike jako pripravna, proda se po ceni z ugodnimi pogoji. K hiši pripada tudi nekaj zemlje (njiv in gozda). — Kaj več pove Fr. Müller-jev Annonen-Bureau v Ljubljani. (465—3)

Peneči PROSEKAR
priporoča slavnemu občinstvu
posebno za narodne bankete
i. t. d. i. t. d. (454—4)
IVAN NABERGOJ ml.,
Prosek (Prosecco) pri Trstu.

DIDAKTOFON

c. kr. izklj. priv.
glasbeni instrument

po kojem more vsakdo kmalu svirati in peti (cel navod na četrto pole papirja!), stane na 3 oktave samo 22 gld., na 4 oktave pa 32 gld. — V ostalem služi DIDAKTOFON popolnoma kot harmonijum trajnega dela, krepkega in prijetnega glasu. — V imenu glasbenega napredka priporočuje se za občina naročila z veleštevanjem Alojzij Luznik, Komen, Primorje (Küstenland).

5 oral njiv

na Ljubljanskem polju se odda takoj v najem ali pa se tudi proda. — Zraven je lep 7 štantov obsezajoč kozolec, krit z opeko. Tudi letosni pridelki, obstoječi iz rži in ovsa, se prodajo. (483—2)

Več pove lastnik v Slonovih ulicah št. 7.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov
je
koroški rimski vrelec
jako odlična zdravilna studenčnica pri vrtnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripanosti, kašljjanji, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (424—3)
jako fina namizna voda
s posebno dobrim okusom, brez vseh organičnih in želodč otežjujočih primesi.
Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz.

JAKOB KURENT
v Lukovci pri Brdu
izdeluje iz najboljšega blaga in prodaja po nizki ceni vsakovrstne (356—14)
bele, zelene in rujave posteklene
lončene peči,
štredilno orodje i. t. d.

ČITALNIČNA RESTAVRACIJA.

Vsem častitim p. n. udeležencem Vodnikove slavnosti uljudno naznanjam, da se pri meni v soboto ob 1. uri opoludne kosi **table d'hôte** po prav nizki ceni.

Fran Kaube,
restavrater.

(487)

Prevzetje lekarne.

Usojam si s tem vsem velečastitim gospodom zdravnikom, visokemu plemstvu, velečastitej duhovščini, slavnemu uradništvu, častitemu meščanstvu, vsem društvom, občinam zadrugom, človekoljubnim, dobrodejnim, ubožnini in bojnišnemu zavodom v mestu Ljubljanskem in po deželi na Kranjskem uljudno naznanjati, da sem prevzel

v hiši št. 11 na Mestnem trgu v Ljubljani
obstoječe dobro znano

deželno lekarno

pri Mariji Pomagaj.

Opirajoč se na mnogoletno farmacevtično praksjo svojo, katero sem pridobil v najraznijejsih lekarnah avstrijskih, tako v Galiciji, Sleziji, Moravskej, Štirskej (v Grači 2 leti) in v Ljubljani v petih letih, nadejam se v kratkem mnogobrojnega obiska v naročil, kajti prizadeval si budem dobro ime imenovane lekarne, katero sem popolnoma prenovil, ohraniti z vsekdar novimi in svežimi zdravili.

V Ljubljani, dne 1. julija 1889.

Z velespoštvanjem

Ludovik Grečel,
lekar.

(428—2)

Povsod za najboljše sredstvo proti mrčesom priznani



kupi se **pristen le tako:**

kajti nabaja se le v steklenicah z imenom

J. ZACHERL

in se pred nič bolj ne svari, kakor pred v samem papirji po krajevih navaganjih, zelo pokvarjenimi mrčensimi praški. (222—6)

Tudi pred mnogimi nepravimi po narejenji „pristnih Zacherl-steklenic“ se mora resno svariti, če tudi noben prodajalec, ki kaj gleda na svoje dobro ime, ne bode hotel dati roke za taka ponarejanja in sleparje.

J. ZACHERL, DUNAJ.

Razvita steklenica.

Ljubljana:	Mihael Kastner. Jan. Luckmann. Viktor Schiffer. Peter Lassnik. H. L. Wencel. Schussnig & Weber. C. Karinger. Ivan Perdan. Josip Terdina. Ubald pl. Trnkóczy. J. Klauer. Jeglič & Leskovic. Anton Krisper. Ivan Fabian. A. Müller.
Postojna:	Fran Kogej.
Skofjaloka:	Karol Fabiani, lekar.
Borovnica:	Fran Verbič.
Kočevje:	Fran Krenn.
Vel. Lašča:	Ivan Justin.

Krško:	Anton Jugovic. Fran Zesser.
Kostanjevica:	Alojzij Gatsch.
Idrija:	Fran Kos.
Kranj:	Fran Dolenc. Lekarna pri Sv. Trojici.
Lož:	Vilj. Killer.
Litija:	Fran Kovač.
Tržič:	Ivana Wakoniga nasledniki.
Gor. Logatec:	Friderik Raitharek.
Radovljica:	Peter Hladnik.
Rudolfov:	A. Roblek.
Zagorje:	Friderik Hamann Dom. Rizzoli, lekar.
Kamnik:	J. Schink.
Draga:	Edmund Zangger.
Crnomelj:	P. S. Türk.
Vrnik:	Andrej Lackner.
	A. Bučar.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U
LJUBLJANA.

(218—87)